

prima instanță V. Buhnaci
instanța de apel N. Cernat
A. Pahopol
A. Gavrilița

dosarul nr. 2ra-3271/14

DECIZIE

28 noiembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul Svetlana Novac
Judecătorii Tatiana Vieru, Valentina Clevadî,
Oleg Sternioală, Ion Corolevschi

examinând recursul declarat de către Vasile Raețchii, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Raețchii împotriva Valentinei Raețcaia cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie, și la cererea reconvențională a Valentinei Raețcaia împotriva lui Vasile Raețchii și Alexandru Raețchii cu privire la declararea nulității contractului de donație, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra casei de locuit și partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de către Valentina Raețcaia, casată hotărârea Judecătoriei Botanica, municipiul Chișinău din 19 decembrie 2013 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă în parte acțiunea inițială a lui Vasile Raețchii și acțiunea reconvențională a Valentinei Raețcaia,

c o n s t a t ă :

La 21 septembrie 2005, Vasile Raețchii a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Raețcaia cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie.

În motivarea acțiunii reclamantul Vasile Raețchii a indicat că la 21 iunie 2005 pîrîta Valentina Raețcaia a primit certificatul de divorț, care a avut loc la 19 iulie 2002. La momentul divorțului pîrîta i-a propus să nu partajeze averea prin judecată în vederea evitării unor cheltuieli suplimentare și i-a propus ca apartamentul nr. 27 din str. Titulescu 47/3, mun. Chișinău să-l înstrăineze cet. Alcașăș Menzer, iar suma primită în urma realizării acestuia să fie împărțită proporțional în cote-părți egale. Mai indică că, pîrîta a tergiversat îndeplinirea obligațiilor, cu scopul de a expira termenul de prescripție. De asemenea a mai indicat că apartamentul nominalizat a fost procurat la 22 ianuarie 1999.

Cere Vasile Raețchii partajarea apartamentului nr. 27 din str. Titulescu 47/3, mun. Chișinău în natură sau în schimb echivalent în bani proporțional câte 50% fiecăruia.

Ulterior, în cadrul examinării cauzei, reclamantul a depus o cerere de modificare a cerințelor, solicitînd partajarea proprietății comune în devălmășie prin dispunerea vînzării la licitație a bunului imobil, apartamentul nr. 27 din str. Titulescu 47/3, mun. Chișinău, iar suma obținută să fie distribuită ambelor părți în cote părți egale a cîte 50% fiecareia.

Pe parcursul examinării pricinii Valentina Raetcaia a depus cerere reconvențională împotriva lui Vasile Raetchii, Alexandru Raetchii cu privire la recunoașterea bunurilor ca proprietate comună în devălmășie, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și declararea nulității contractului de donație.

Valentina Raetcaia, în motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că s-a aflat în relații de căsătorie cu Vasile Raetchii din decembrie 1988. Cînd a trecut cu traiul la pîrît, acesta reconstruia casa moștenită de la părinți. A indicat că în comun au îmbunătățit considerabil această casă de locuit nr. 26 din str. Cetatea Chilia, mun. Chișinău și au construit împreună și anexe la casă.

Cere Valentina Raetcaia partajul averii comune, atribuindu-i ei $\frac{1}{2}$ cotă-parte din imobilul menționat, a transmite în folosință ei apartamentul nr. 27 din str. Titulescu 47/3, mun. Chișinău și a-i atribui ei $\frac{1}{2}$ din depunerile bănești ale lui Vasile Raetchii. A transmite în folosința reclamantului Vasile Raetchii automobilul de model „Ford Tranzit” cu nr. de înmatriculare CEB 235, atribuindu-i ei $\frac{1}{2}$ din costul acestuia.

Ulterior, reclamanta Valentina Raetcaia și-a concretizat cerințele, solicitînd recunoașterea casei de locuit din str. Cetatea Chilia 26, mun. Chișinău ca bun proprietate comună în devălmășie a reclamantului Vasile Raetchii și Valentinei Raetcaia, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a părților prin atribuirea Valentinei Raetcaia în proprietate a apartamentului nr. 27 din str. Titulescu 47/3, mun. Chișinău în valoare de 27473 lei, cu obligarea ei să-i achite lui Vasile Raetchii suma de 13736,50 lei ce constituie $\frac{1}{2}$ din valoarea acestuia, atribuirea în natură lui Vasile Raetchii a casei de locuit din str. Cetatea Chilia 26, mun. Chișinău în valoare de 835900 lei și automobilul „Ford Tranzit” cu nr. de înmatriculare CEB 235 în valoare de 25907 lei, cu obligarea lui Vasile Raetchii să-i achite suma de 430903,50 lei ce constituie costul la $\frac{1}{2}$ din valoarea acestor bunuri, precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării pricinii Valentina Raetcaia a depus cerere de completare a cerințelor acțiunii reconvenționale, indicînd că, în perioada examinării cauzei civile cu privire la partajarea averii comune în devălmășie și anume, la data de 31 ianuarie 2006, de către Vasile Raetchii a fost donat fiului acestora Alexandru Raetchii imobilul situat pe str. Cetatea Chilia 26, mun. Chișinău. Conform contractului de donație din 31 ianuarie 2006, întocmit la notarul Galina Balaban, Vasile Raetchii a donat fiului Alexandru Raetchii averea care este compusă din casa de locuit nr. 26, situată pe str. Cetatea Chilia, mun. Chișinău, situată pe lotul de teren cu suprafața de 0,06 ha, casa de locuit lit. A, A¹, A², A³, a, a¹, cu șapte odăi cu suprafața totală de 104,9 m.p., inclusiv suprafața locativă de 86,3m.p.. Consideră, că contractul dat urmează a fi anulat, deoarece a fost întocmit cu încălcarea legislației în vigoare.

La fel, a mai indicat că toată averea primită de Vasile Raetçhii în calitate de moștenire a fost alcătuită din 2 odăi cu suprafața totală de 43,3m.p., locuibilă 29,9 m.p., situată pe str. Krasnodonskii 20, mun. Chișinău, în prezent str. Cetatea Chilia 26, mun. Chișinău. Fiind în căsătorie cu pîrîtul –reclamant Vasile Raetçhii din anul 1988 împreună au contribuit esențial la îmbunătățirea imobilului primit prin moștenire de către ultimul, construind împreună încă 5 odăi, 2 bucătării, dintre care una de vară, anexe, astfel, măbind considerabil spațiul total al imobilului de la 43,3m.p. la 104,9 m.p. inclusiv locativ de la 29,9m.p. pînă la 86,3m.p., fapt confirmat prin decizia Comitetului Executiv raional Sovietic or. Chișinău cu nr. 5/4.10 din 12 martie 1991, înregistrată la 19 aprilie 1991 la MBTI, care au permis legiferarea construcțiilor mai sus indicate.

Astfel, consideră că Vasile Raetçhii avea dreptul să doneze numai imobilul ce la primit el ca moștenire și nu tot imobilul pe care l-au reconstruit împreună în timpul căsătoriei.

Solicită Valentina Raetçaia suplimentar anularea ca ilegală a contractului de donație cu nr. 313 din 31 ianuarie 2006 încheiat între Vasile Raetçhii și Alexandru Raetçhii.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 07 iunie 2010 acțiunea inițială a lui Vasile Raetçhii împotriva Valentinei Raetçaia a fost admisă integral, iar acțiunea reconvențională a Valentinei Raetçaia împotriva lui Vasile Raetçhii, Alexandru Raetçhii a fost admisă parțial. A fost partajată proprietatea comună în devălmășie prin dispunerea vînzării la licitație a bunului imobil situat pe adresa mun. Chișinău, str. Titulescu 47/3, apartamentul nr.27 în mod integral, iar suma obținută a distribui lui Vasile Raetçhii și Valentina Raetçaia în cote-părți a cîte 50% fiecăruia, precum și prin dispunerea vînzării la licitație a bunului mobil constituit din automobilul de model „Ford Tranzit” cu nr. de înmatriculare CEB 235, anul producerii 1989 cu nr. caroseriei WFOKXXGBVKKK18378, nr. motor KK18378 în mod integral, iar suma obținută a distribui lui Vasile Raetçhii și Valentina Raetçaia în cote-părți a cîte 50% fiecăruia. În rest acțiunea reconvențională a Valentinei Raetçaia a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2010 a fost scutită Valentina Raetçaia de la plata taxei de stat la depunerea cererii de apel, respins apelul declarat de ultima și a fost menținută hotărîrea primei instanțe.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 01 iunie 2011 a fost admis recursul Valentinei Raetçaia, casată decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe cu restituirea pricinii spre rejudecare în prima instanță.

Prin hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 19 decembrie 2013 acțiunea inițială a fost admisă, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă, a fost partajată proprietatea comună în devălmășie prin dispunerea vînzării la licitație a bunului imobil din mun. Chișinău, str. N. Titulescu 47/3 și automobilului de model Ford Tranzit cu n/î C EB 235, iar sumele obținute de a fi distribuite lui Vasile Raetçhii și Valentina Raetçaia, pe cote-părți, a cîte 50 % fiecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2014 a fost admis apelul declarat de către Valentina Raetçaia, casată hotărîrea primei instanțe din 19

decembrie 2013 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă în parte acțiunea lui Vasile Raetchii și acțiunea reconvențională a Valentinei Raetcaia.

A fost recunoscut dreptul de proprietate comună în devălmășie a soților Vasile Raetchii și Valentina Raetcaia asupra 62 m² din casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, str. Cetatea Chilia, 26. A fost declarat nul contractul de donație nr. 313 din 31 ianuarie 2006 și a fost dispusă partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a soților Vasile Raetchii și Valentina Raetcaia constituite din: cota partea din casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, str. Cetatea Chilia, 26, cu suprafața de 62 m², apreciată, conform Raportului de expertiză la prețul de 494140 lei, apartamentul nr. 27 din str. N. Titulescu 47/3, mun. Chișinău, apreciat, conform Raportului de expertiză la prețul de 510000 lei și automobilul de model Ford Tranzit cu n/î C EB 235, apreciat conform Raportului de expertiză la prețul de 25907 lei.

A fost atribuit în natură Valentinei Raetcaia apartamentul nr. 27 din mun. Chișinău, str. N. Titulescu 47/3.

A fost atribuit în natură lui Vasile Raetchii cota-parte din casa de locuit amplasată în mun. Chișinău, str. Cetatea Chilia, 26 și automobilul de model Ford Tranzit cu n/î C EB 235.

A fost încasat de la Vasile Raetchii în beneficiul Valentinei Raetcaia diferența din costul bunurilor partajate în sumă de 5000 lei.

La 13 august 2014, în termenul prevăzut de lege, Vasile Raetchii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul Vasile Raetchii, în motivarea recursului, a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și o consideră ilegală și neîntemeiată.

Susține că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei, fiind interpretate și aplicate eronat normele de drept material.

Indică că instanța de apel eronat a apreciat acțiunea reconvențională, prin prisma calității juridice a imobilului din mun. Chișinău, str. Titulescu, 47/3, ap. 27 și a remarcat faptul că ambele părți litigante recunosc ca în perioada căsătoriei au obținut în calitate de proprietate comună în devălmășie automobilul de model „Ford Tranzit”, cu n/î C EB 235 și apartamentul nr. 27, str. Titulescu, 47/3, mun. Chișinău și doar regimul juridic al imobilului din str. Cetatea Chilia, 26, mun. Chișinău este litigios, concluzionând că se va expune asupra regimului de proprietate a acestui bun, însă, independent de concluziile date a dispus partajarea bunurilor în totalitate, astfel, decizia sa fiind în contradicție cu concluziile făcute.

Prin referința din 31 octombrie 2014, Valentina Raetcaia a solicitat declararea recursului inadmisibil.

În conformitate cu art.434 alin.(1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei redactate.

Din actele pricinii este cert faptul că la 24 iulie 2014 Vasile Raetchii a primit decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2014, iar la 13 august 2014, adică în termenul prevăzut de lege Vasile Raetchii a declarat recurs.

În conformitate cu art.440 alin.(2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 12 noiembrie 2014 a considerat recursul admisibil și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art.444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri cu privire la admiterea parțială a acțiunii inițiale a lui Vasile Raetchii și admiterea parțială a acțiunii reconvenționale a Valentinei Raetcaia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele dosarului rezultă că Vasile Raetchii a depus cerere de chemare în judecată împotriva Valentinei Raetcaia prin care a solicitat partajarea proprietății comune în devălmășie prin dispunerea vânzării la licitație a bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Titulescu, 47/3, ap. 27 în mod integral cu distribuirea sumei obținute lui Vasile Raetchii și Valentinei Raetcaia în cote-părți a câte 50% fiecare.

Pe parcursul examinării pricinii, Valentina Raetcaia a depus cerere reconvențională împotriva lui Vasile Raetchii și Alexandru Raetchii prin care a solicitat recunoașterea casei de locuit din str. Cetatea Chilia 26, mun. Chișinău ca bun proprietate comună în devălmășie a Valentinei Raetcaia și a Lui Vasile Raetchii, anularea contractului de donație nr. 313 din 31 ianuarie 2006, prin care Vasile Raetchii a donat lui Alexandru Raetchii imobilul din str. Cetatea Chilia 26, mun. Chișinău situat pe lotul de teren cu suprafața de 0,06 ha casa de locuit lit. A, A¹, A², A³, a, a¹, cu șapte odăi cu suprafața totală de 104,9 m.p., inclusiv suprafața locativă de 86,3m.p., ca fiind încheiat fără intenția de a produce efecte juridice, partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie a lui Vasile Raetchii și Valentina Raetcaia după cum urmează: atribuirea reclamantei în natură a întregului apartament nr. 27, amplasat pe str. N. Titulescu 47/3, mun. Chișinău în valoare de 27473 lei, obligarea Valentinei Raetcaia să-i achite pîrîtului 50% din costul apartamentului, ceea ce constituie suma de 13736,5 lei; atribuirea pîrîtului Vasile Raetchii în natură a casei de locuit din str. Cetatea Chilia, 26, mun. Chișinău în valoare de 835900 lei și automobilului de model „Ford Tranzit” n/î C EB 235 în valoare de 25907 lei, obligarea pîrîtului de a achita reclamantei 50% din costul bunurilor atribuite lui în natură, ceea ce constituie suma de 430903,5 lei precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prima instanță a admis acțiunea inițială a lui Vasile Raetchii și a respins acțiunea reconvențională a Valentinei Raetcaia dispunînd partajarea proprietății comune în devălmășie prin dispunerea vânzării la licitație a bunului imobil din mun. Chișinău, str. N. Titulescu 47/3 și automobilului de model Ford Tranzit cu n/î

C EB 235, iar sumele obținute de a fi distribuite lui Vasile Raetchii și Valentina Raetcaia, pe cote-părți, a câte 50 % fiecare.

Instanța de apel a casat hotărârea primei instanțe și a emis o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii inițiale cât și a acțiunii reconvenționale.

Judecând recursul, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele de judecată au aplicat eronat normele de drept material și nu au ținut cont de faptul că intimata Valentina Raetcaia la moment locuiește în apartamentul litigios și alt spațiu locativ nu dispune.

Conform art. 20 Codul familiei, bunurile dobândite de către soți în timpul căsătoriei aparțin ambilor cu drept de proprietate în devălmășie, conform legislației. Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile mobile și imobile, valorile mobiliare, depunerile și cotele de participație în capitalul social din instituțiile financiare sau societățile comerciale, care au fost construite, constituite, procurate sau făcute din contul mijloacelor comune, precum și alte bunuri dobândite în timpul căsătoriei, chiar dacă sînt procurate sau depuse pe numele unuia dintre soți. Dreptul la proprietate în devălmășie - extinde și asupra soțului care nu a avut un venit propriu, fiind ocupat cu gospodăria casnică, cu educația copiilor sau din alte motive temeinice. Sînt proprietate în devălmășie a soților bunurile care au fost dobândite din ziua încheierii căsătoriei pînă în ziua încetării acesteia. Instanța judecătorească este în drept, în baza cererii soțului interesat care nu este vinovat de desfacerea căsătoriei, să declare bunurile dobândite de către el în perioada cât soții au dus gospodăria separate proprietate a acestuia.

Conform art.22 alin.(1) Codul familiei, bunurile care au aparținut fiecăruia dintre soți pînă la încheierea căsătoriei și bunurile primite în dar, obținute prin moștenire sau în baza altor convenții gratuite de către unul dintre soți în timpul căsătoriei, sînt proprietate personală a fiecăruia dintre soți.

Conform art.366 alin. (1) Codul civil, în cazul în care dreptul de proprietate aparține concomitent mai multor persoane fără ca vreuna dintre ele să fie titularul unei cote-părți ideale din bunul comun, proprietatea este comună în devălmășie.

Pe parcursul examinării pricinii s-a stabilit că recurentul Vasile Raetchii și intimata Valentina Raetcaia au încheiat căsătorie la 10 decembrie 1988 și care a fost desfăcută la 19 iulie 2001 (f.d.14-15, vol.I).

La fel, s-a stabilit că în timpul căsătoriei, părțile la 22 ianuarie 1999 în baza contractului de vânzare-cumpărare autentificat de notarul Viorica Șevciuc cu nr.442 au dobîndit în proprietate apartamentul nr.27 situat în mun. Chișinău, str.Titulescu, 47/3, constituit din două odăi, cu suprafața totală de 53,0 m.p., inclusiv suprafața, locativa de 29,8 (f.d.5-7, vol.I).

Din certificatul nr. 1132VP din 26 octombrie 2005, eliberat de către Direcția Principală Înregistrare a Transportului și Calificare a Conducătorilor Auto a Departamentului Tehnologii Informaționale se constată că părțile la 24 februarie 2000 au dobîndit în proprietate automobilul de model „Ford Tranzit” cu n/î C EB 235, caroseria WFOKXXGBVKKK18378, motor nr.KK18378 (f.d.21, vol.I).

De asemenea, s-a mai stabilit că Vasile Raetchii în baza certificatului de moștenitor legal nr.I-686, eliberat la Biroul Notarial de Stat nr.3 or.Chișinău, la 27

iunie 1986 și certificatului de moștenitor legal nr.I-149, eliberat la Biroul Notarial de Stat nr.3 or.Chișinău la 17 ianuarie 1991 și a Deciziei Comitetului Executiv Raional Sovietic or.Chișinău nr.5/4.10 din 12 martie 1991 a dobândit în proprietate casa de locuit nr.26, situată pe str. Cetatea Chilia, mun. Chișinău situată pe lotul de teren cu suprafața de 0,06 ha, care constă din casa de locuit lit.A, A1, A2, A3, a, al, cu șapte odăi cu suprafața totală de 104,9 m.p., inclusiv suprafața locativa 86,3 m.p., cu dependentele: III-beci, IV-viceu. V-poartă, VI-gard, VII-gard (f.d.203, vol.I). Prin certificatele de moștenitor legal Vasile Raetșchii a moștenit 1/5 cotă-parte din imobil la 27 iunie 1986 și a moștenit 4/5 cotă-parte la 17 ianuarie 1991 după decesul lui Raetșchii Gheorghii Petrovici (f.d.204-205, vol.I).

În circumstanțele descrise, Colegiu civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că nu pot fi reținute argumentele Valentinei Raetșcaia din acțiunea reconvențională cu privire la faptul că ei din anul 1989 au contribuit din mijloace comune la îmbunătățirea imobilului primit prin moștenire de către Vasile Raetșchii, dat fiind faptul că cota cea mai mare recurentul-reclamant a moștenit-o la 17 ianuarie 1991, adică ulterior încheierii căsătoriei, și respectiv potrivit celor invocate au contribuit la reconstrucția bunului care nu este proprietatea lui Vasile Raetșchii. Nu sunt pertinente aceste argumente și din motivul că sunt lipsite de suport probatoriu, logic și cronologic, deoarece intimata-pîrîită indică că Vasile Raetșchii la 17 ianuarie 1991 moștenește un bun cu suprafață mai mică, iar peste două luni la 12 martie 1991 în baza Deciziei Comitetului Executiv Raional Sovietic or.Chișinău nr.5/4.10 sunt legiferate construcții mai majore.

Alte careva probe ce ar combate cele menționate sau care cert ar dovedi îmbunătățirea simțitoare a bunului imobil situat în mun. Chișinău, str. Cetatea Chilia, 26 intimata în cadrul examinării cauzei nu a prezentat și respectiv acest bun dobândit prin moștenire de către recurent nu poate fi recunoscut proprietate comună devălmașă a părților. Or, art.23 Codul familiei stipulează că, bunurile ce aparțin fiecăruia dintre soți pot fi recunoscute de instanța judecătorească proprietate în devălmășie a acestora dacă se va stabili că, în timpul căsătoriei, din contul mijloacelor comune ale soților sau al mijloacelor unuia dintre soți ori în urma muncii numai a unuia dintre soți, valoarea acestor bunuri a sporit simțitor (reparație capitală, reconstrucție, reutilare, reamenajare etc).

Similar acestor prevederi și art.372 alin.(3) Codul civil stipulează că bunurile fiecăruia dintre soți pot fi declarate proprietatea lor comună în devălmășie dacă se constată că în timpul căsătoriei s-au făcut din mijloacele lor comune investiții care au sporit simțitor valoarea acestor bunuri.

În astfel de circumstanțe și avînd în vedere că bunul imobil constituit din casa de locuit nr. 26, situată pe str. Cetatea Chilia, mun. Chișinău situată pe lotul de teren cu suprafața de 0,06 ha, care constă din casa de locuit lit.A, A1, A2, A3, a, al, cu șapte odăi cu suprafața totală de 104,9 m.p., inclusiv suprafața locativă 86,3 m.p. recurentul Vasile Raetșchii 1-a dobândit prin moștenire, precum și faptul că din cumulul de probe se constată că reconstrucția acestui imobil a fost efectuată în perioada anticipată căsătoriei părților, iar intimata Valentina Raetșcaia nu a probat faptul sporirii simțitoare a acestui bun în perioada căsniciei, și prin urmare

pretenția acțiunii reconvenționale cu privire la recunoașterea casei de locuit din str.Cetatea Chilia, 26, mun.Chișinău ca proprietate comună în devălmășie a părților urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

S-a mai stabilit că după intentarea acțiunii de partajare reclamantul Vasile Raetchii în baza contractului de donație din 31 ianuarie 2006 a donat fiului său Raetchii Alexandr Vasilii, fără nici o condiție, casa de locuit nr.26, situată pe str. Cetatea Chilia, mun.Chișinău situată pe lotul de teren cu suprafața de 0,06 ha, care constă din casa de locuit lit.A, A1, A2, A3, a, a1, cu șapte odăi cu suprafața totală de 104,9 m.p., inclusiv suprafața locativă de 86,3 m.p. (f.d.64, vol.I).

Conform art.369 alin.(1),(2) Codul civil, fiecare din coproprietarii devălmăși poate dispune de bunul mobil proprietate comună în devălmășie dacă acordul încheiat între ei nu prevede altfel. Pentru actele de dispoziție asupra bunurilor imobile proprietate comună în devălmășie este necesar acordul scris al tuturor coproprietarilor devălmăși.

De asemenea, instanța de recurs consideră că este neîntemeiat și nu poate fi reținut nici argumentul acțiunii reconvenționale a Valentinei Raetcaia referitor la faptul că recurentul contrar normei enunțate a admis înstrăinarea bunului menționat fără acordul său, deoarece este cert faptul că bunul menționat nu constituie proprietate comună devălmășă a părților, dar este proprietatea reclamantului în exclusivitate, acesta fiind în capacitate deplină de a dispune de bunul său.

De asemenea, instanța de recurs reține drept neîntemeiată critica intimitei din acțiunea reconvenționale precum că bunul a fost înstrăinat contrar prevederilor art.221 alin.(1) Codul civil, potrivit căruia, actele juridice fictive și cele simulate au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți și implică o neconcordanță intenționată între voința reală și voința declarată, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul fictiv) este lovit de nulitate absolută, deoarece în cazul actului juridic contestat lipsește unul din elementele definiției ale actului juridic consfințit în art.195- intenția de a da naștere, modifica sau stinge drepturi și obligații civile. Însă, la caz, intimata nu a probat faptul că contractul de donație este simulat sau este fictiv.

Din considerentele menționate, Colegiul ajunge la concluzia de respingere ca fiind neîntemeiată a pretenției cu privire la declararea nulității contractului de donație cu nr.313 din 31 ianuarie 2006 prin care Vasile Raetchii i-a donat lui Raetchi Alexandr bunul imobil - casa de locuit nr.26, situată pe str. Cetatea Chilia, mun.Chișinău amplasată pe lotul de teren cu suprafața de 0.06 ha, casa de locuit lit. A, A1, A2, A3, A4, a, a1, cu șapte odăi cu suprafața totală de 104,9 m.p., inclusiv suprafața locativă 86,3 m.p. este neîntemeiat și urmează a fi respins.

Conform art. 26 alin. (1) Codul familiei, la împărțirea proprietății în devălmășie a soților și determinarea cotelor-părți din aceasta, părțile soților sînt considerate egale dacă contractul matrimonial nu prevede altfel.

Art. 366 alin.(2) Codul civil prevede că proprietății comune în devălmășie se aplică în modul corespunzător dispozițiile cu privire la proprietatea comună pe cote-părți dacă prezenta secțiune nu prevede altfel.

Totodată art. 346 alin. (1) Codul civil prevede că fiecare coproprietar este proprietarul exclusiv al unei cote-părți ideale din bunul comun. Cotele-părți sînt prezumate a fi egale pînă la proba contrară.

Conform art.357 alin. (1) Codul civil, încetarea proprietății comune pe cote-părți prin împărțire poate fi cerută oricînd dacă legea, contractul sau hotărîrea judecătorească nu prevede altfel.

În baza alin. (3) din aceeași normă de drept, împărțirea poate fi făcută prin înțelegere a părților sau prin hotărîre judecătorească.

Conform prevederilor art. 361 alin. (1) Codul civil, împărțirea bunului proprietate comună pe cote-părți se face în natură, proporțional cotei-părți a fiecărui coproprietar.

Potrivit alin. (2) din același articol, dacă bunul proprietate comună pe cote-părți este indivizibil ori nu este partajabil în natură, împărțirea se face prin atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulțe, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor sau vînzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Art. 370 Codul civil prevede că împărțirea proprietății în devălmășie între coproprietari devălmași se va face proporțional aportului fiecăruia la dobîndirea bunului. Pînă la proba contrară aportul coproprietarilor devălmași este prezumat a fi egal.

Astfel, în cadrul examinării pricinii s-a stabilit cu certitudine că părțile în timpul căsătoriei au dobîndit următoarele bunuri și anume: apartamentul nr.27 situat în mun.Chișinău, str.Titulescu,7/3, constituit din două odăi, cu suprafața totală de 53,0 m.p., inclusiv suprafața locativă de 29,8 m.p. și automobilul de model „Ford Tranzit” cu n/î CEB 235, caroserie WFOKXXGBVKKK18378, motor KK18378 (f.d.5-7,21, vol.I).

Din concluziile Raportului de expertiză nr.1160 din 05 iulie 2013, reiese că partajarea sau stabilirea modului de folosință în natură a apartamentului nr.27 din str.N.Titulescu, 47/3, mun.Chișinău, nu este posibilă. Valoarea de piață a apartamentului constituie 510 100 lei (f.d.78-82, vol.II).

Iar, Raportul de expertiză nr.359 din 26 iunie 2009 stabilește că prețul de piață al automobilului de model „Ford Tranzit” cu n/î CEB 235, caroserie WFOKXXGBVKKK 18378, motor KK18378, la momentul evaluării, fără a lua în calcul starea tehnică a remorcii, motorului, sașului și transmisiei poate să constituie 25907 lei sau 1637 euro (f.d.135-137, vol.I)

Dat fiind faptul că se constată cu certitudine că partajarea în natură a bunurilor care aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie a foștilor soți Raețchi și anume, apartamentul nr.27 din str.N.Titulescu, 47/3, mun.Chișinău și automobilul de model „Ford Tranzit” cu n/î CEB 235, caroserie WFOKXXGBVKKK 18378, motor KK18378, este imposibilă, iar părțile pe parcursul examinării pricinii nu au ajuns la un numitor comun privind modul de partajare a bunurilor și că într-un final au renunțat la încheierea unei tranzacții de împăcare, iar intimata Valentina Raețcaia la moment locuiește în apartamentul litigios și nu dispune de un alt spațiu locativ, Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a atribui în natură Valentinei Raetcaia apartamentul nr. 27 din str.N.Titulescu, 47/3, mun. Chișinău, constituit din două odăi cu suprafața totală de 53,0 m.p., inclusiv suprafața locativă de 29,8m.p. apreciat conform Raportului de expertiză nr. 1160 din 05 iulie 2013 la prețul de 510100 lei cu încasarea de la aceasta în beneficiul lui Vasile Raetchi a unei sulte în mărime de 255050 lei, ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ cotă-parte din prețul apartamentului, iar lui Vasile Raetchii i se atribuie în natură automobilul de model „Ford Tranzit” cu n/î CEB 235, caroserie WFOKXXGBVKKK 18378, motor KK18378, apreciat conform Raportului de expertiză nr.359 din 26 iunie 2009 la prețul de 25907 lei, cu încasarea de la acesta în beneficiul Valentinei Raetcaia a unei sulte în mărime de 12953,5 lei, ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ cotă-parte din prețul automobilului.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe și de a emite o nouă hotărîre de admitere parțială atât a acțiunii inițiale cât și a acțiunii reconvenționale.

În conformitate art.445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Vasile Raetchii.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 03 iulie 2014 și hotărârea Judecătorei Botanica, mun. Chișinău din 19 decembrie 2013, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Vasile Raetchii împotriva Valentinei Raetcaia cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie, și la cererea reconvențională a Valentinei Raetcaia împotriva lui Vasile Raetchii și Alexandru Raetchii cu privire la declararea nulității contractului de donație, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra casei de locuit și partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie și se emite o nouă hotărâre prin care:

Se admite parțial acțiunea inițială a lui Vasile Raetchii împotriva Valentinei Raetcaia cu privire la partajarea proprietății comune în devălmășie.

Se admite parțial acțiunea reconvențională a Valentinei Raetcaia împotriva lui Vasile Raetchii și Alexandru Raetchii cu privire la declararea nulității contractului de donație, recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra casei de locuit și partajarea bunurilor proprietate comună în devălmășie.

Se partajează proprietatea comună în devălmășie constituită din apartamentul nr.27 situat pe str.N.Titulescu, 47/3, mun.Chișinău și automobilul de model „Ford Tranzit” cu n/î CEB 235, caroserie WFOKXXGBVKKK 18378, motor KK18378.

Se atribuie Valentinei Raetcaia în natură apartamentul nr. 27 din str.N.Titulescu, 47/3, mun. Chișinău, la prețul de 510100 lei cu încasarea de la Valentina Raetcaia în beneficiul lui Vasile Raetchii a unei sulte în mărime de

255050 (două sute cinczeci și cinci mii cinczeci) lei, ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ cotă-parte din prețul apartamentului dat.

Se atribuie lui Vasile Raetchii în natură automobilul de model „Ford Tranzit” cu n/î CEB 235, caroserie WFOKXXGBVKKK 18378, motor KK18378, la prețul de 25907 lei, cu încasarea de la Vasile Raetchii în beneficiul Valentinei Raetcaia a unei sulte în mărime de 12953,5 (doisprezece mii nouă sute cinczeci și trei) lei, ceea ce constituie $\frac{1}{2}$ cotă-parte din prețul automobilului dat.

Se respinge pretenția Valentinei Raetcaia împotriva lui Vasile Raetchii și Alexandru Raetchii cu privire la declararea nulității contractului de donație și recunoașterea dreptului de proprietate comună în devălmășie asupra casei de locuit.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Oleg Sternioală

Ion Corolevschi